

BT-svindelen i 1959

- 50 år efter

Af Ole Henningsen

8. juli 1959 ryddede B.T. forsiden og løbesedlerne: To studerende fotograferede en flyvende tallerken over Amager. Dagen efter indrømmede de svindelen: De ville vise, hvor let det var at binde offentligheden en historie på ærmet.

Det er en tidlig onsdag morgen, den 8. juli 1959, de to unge studerende, Ole Strandgaard og Jørgen Ekvall, tropper op hos B.T. med en ufremkaldt film i hånden og en usædvanlig beretning til redaktionen.

Pressefotografen husker historien

Til Billedbladet den 9. marts 1978 fortæller pressefotograf Tage Nielsen senere:

„De fortalte stakåndet, at de havde taget tre billeder af en flyvende tallerken, mens de var ude at fotografere fugle på Amager. Jeg fremkaldte filmen. Den var der ikke noget i vejen med. Derfor blev historien knaldet op på forsiden.“

Forsiden ryddes

Forsiden bliver straks ryddet for andre nyheder til fordel for solohistorien om den flyvende tallerken over Amager. Detaljerne og flere billeder finder plads over to sider inde i bladet. **Alle tiders billede af mystisk rumskib: Tallerken over Amager i morges kl. 4**, lyder spisesedlens store overskrifter.

Til B.T.'s Bertel Thomsen fortæller 21-årige stud. mag. Ole Strandgaard (th.) derefter:

„Vi havde været ude for at fotografere fugle et par timer, da vi ved fire-tiden så genstanden stå inde i nærheden af vejr-ballonen ved Soyakagefabrikken. Et sekund efter havde jeg hævet mit fotografiapparat og trykkede af.

Genstanden var meget stor. Hvor stor den var, er vi ude af stand til at sige, men den virkede meget stor.

Et øjeblik efter kom den farende hen over hovedet på os. Jeg forsøgte at fotografere den fra neden, men det var ikke muligt for mig. Jeg har kun et gammelt apparat, og det var 'spærret', fordi jeg var ved at trække filmen frem. Et øjeblik efter fik jeg trykket af, da den stod over skydebanen. Så forsvandt genstanden mod øst i rasende fart. Lige ud mod Solen."

Den 23-årige elektriker, stud. techn. Jørgen Ekvall supplerer:

"Hvor længe, vi iagttog den, er jeg ude af stand til at sige. Der gik måske 5 minutter. Måske varede det ikke så lang tid. Det er også helt umuligt for os at sige, hvor stor genstanden var, for den højde, den var i, kender vi ikke. Måske var den 30 meter - måske 100 meter oppe. Det er ikke til at sige."

"Genstanden var sort", uddyber Ole Strandgaard. "Da den stod over Sojakagefabrikken, kunne vi se gevæksterne på den. Da den fløj hen over hovedet på os, kunne vi se, den var helt rund. Den virkede vældig stor - ja, ligefrem trykkende på os."

"Hastigheden er det umuligt for os at sige noget om. Men det gik meget stærkt", fortæller de begge.

"Lyd", siger Ole Strandgaard, "ja, tilsyneladende var der ingen lyd... jo måske som suset fra en svanevinge..."

"Lagde du for resten mærke til, at solsorten skreg op, da genstanden passerede", spørger Ekvall Strandgaard.

"Ja, det er rigtigt."

Samstemmende fortæller de to unge studerende:

"Vi har mange gange hørt om flyvende tallerkener, men vi har aldrig rigtigt troet på, at der var hold i de mange beretninger, der kom. Om vi gør det i dag er svært at sige, men i dag til morgen så vi noget, som vi aldrig har set før, og som vi ikke kan give anden forklaring på end: Flyvende tallerken."

I hvert fald passer beskrivelsen af det, vi så, nøje på beskrivelsen af det, andre har set. Ærligt talt, vi var lidt rystede bagefter..."

SUFOI leder udtaler sig

SUFOIs daværende leder, kaptajnøjntant H. C. Petersen, var tjenstgørende på Flyvestation Skrydstrup i Vojens og udtaler til B.T.:

"Det er opsigtsvækkende og må faktisk betragtes som sensationelt, at der er taget virkeligt gode billeder af flyvende tallerkener over Amager. Så vidt jeg kan se, må det være de første billeder, taget i Danmark, hvor man tydeligt kan se de flyvende genstande."

Men at de er taget over Amager, undrer mig ikke. Næsten hver eneste nat får vi rapporter fra vore folk i Østsjælland og på Amager om, at der er observeret flyvende genstande over øen.

Hver gang vi offentliggøre det, ryster folk på hovedet og siger: Der er så mange flyvemaskiner derude - så det må være øjenbedrag. Men der er ikke tvivl om, at de er ægte. Der må være noget om det - og billederne er beviset.

Aktiviteten er stigende landet over - og beretningerne, vi får, bliver mere og mere detaljerede. Således fik vi for et par dage siden en beretning fra Esbjerg om en flyvende genstand, der var meget langt nede i nærheden af et hus uden for Esbjerg. Det var kl. 3 om morgenen. Genstanden var så langt nede, at man kunne kigge tværs igennem nogle huller eller vinduer i den. De to unge mænd, som så genstanden over Amager, beretter, at den var sort med en mat glans. Det samme siger andre beretninger om flyvende genstande, der er set over Danmark."

B.T.'s Bertel Thomsen anfører sidst i sin artikel den 8. juli:

„I forbindelse med Strandgaards og Ekvalls oplysninger - og billedernes angivelse - af ,landingshjul' under ,tallerkenen', kan det oplyses, at der for et års tid siden på Fyn er fundet aftryk på en mark efter en tilsvarende genstand. Da kunne man se tre fordybninger i jorden."

B.T. mener, at Flyveledertjenesten i Kastrup Lufthavn tidligt om morgenen skulle have gode muligheder for at iagttage tallerkenen på deres radarskærme.

„Men det har vi ikke", erklærer flyveledelsen.

„For vor radar begynder først at arbejde ved 6.30 tiden, og tallerkenen blev jo set kl. 4. Der foreligger endnu ikke til morgen beretninger i lufthavnen om, at man skulle have set genstanden der."

Skepsis og undren

Med baggrund i B.T.'s beretning udsendte nyhedsbureauet Ritzaus Bureau, RB, den 8. juli et telegram om historien, der samme dag nåede forsiderne på stort set alle landets provinsdagblade.

Aarhus Stiftstidende bringer samme dag RB-meddelelsen, men tilføjer dog, at der er grund til at minde om, hvad observator Axel V. Nielsen 27. juni skrev i avisen:

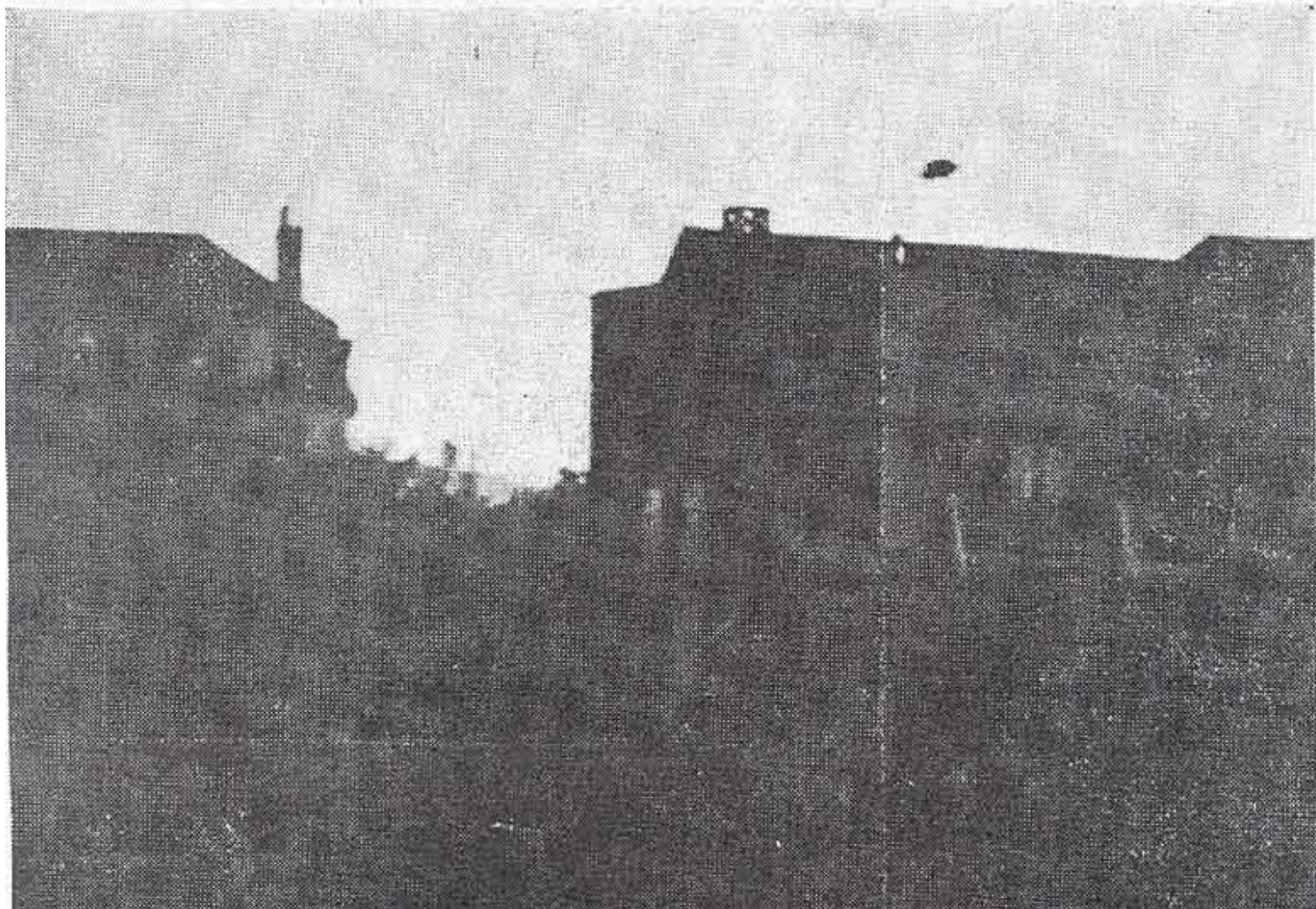
„Jeg har aldrig haft noget af den art for øje, og astronomer ud over Jorden har af selvsyn heller intet oplevet."

Aarhus Stiftstidende tilføjer skeptisk, *„at kaptajnløjtnant H. C. Petersen i dag opholder sig i Skrydstrup og endnu ikke har set de billeder, han iflg. BT betegner som sensationelle..."*

Noget i luften, ingen ved hvad

To fortæller om foto af Amager-tallerken

Måske ukendt fly-type, siger Astronautisk Forenings formand

Leo Hansen, formand for og medstifter af Dansk Astronautisk Forening, civilingeniør Leo Hansen, siger til Berlingske Aftenavis 8. juli:

„Iagttagelsen lyder fornuftig. Man lægger mærke til, at der desværre ikke har kunnet opgives omtrentlige mål hverken for størrelse eller hastighed - af den grund, at højden var ubekendt.

Jeg er mest tilbøjelig til at tro, at der har været tale om et forsøgsfly af en eller anden art. Både i USA og England eksperimenterer man med flytyper, som at dømme efter de skematiske tegninger, der er fremkommet af dem, i høj grad minder om såkaldte flyvende tallerkener. Og det skulle være mærkeligt, om ikke også russerne eksperimenterer med lignende flykonstruktioner. På tegningerne, man har set af sådanne amerikanske maskiner, er tallerkenformen udpræget, og der er hverken propeller eller jetaggregater at se.

Fartøjet går i luften på den måde, at man ved hjælp af kraftige ventilatorer sender en luftstrøm lodret ned i jorden, og fremdriften vandret sker ved at luftstrømmen ledes ud gennem dyser i siden, hvorved maskinen bevæger i modsat retning. Men jeg har af gode grunde ikke set detaljerede konstruktionstegninger af sådanne fly, og det er ren teori, når jeg siger, at det måske er sådan en maskine, der har været inde over Amager..."

Flyvende tallerkener tror De ikke på, spørger Berlingske Aftenavis afslutningsvis.

„Ikke, hvis udtrykket indebærer, at de kommer fra andre end vor egen klode. Jeg er urokkelig i min skepsis, måske indtil den dag - og den indtræffer næppe - da man fremlægger beviser for en sådan tallerkens landing, og for, at man har været i kontakt med de hypotetiske væsener. Om amerikaneren Adamski, der påstår, at han har fløjet med et rumskib vist nok fra Venus, kan jeg sige, at den mand har en sprælsk fantasi..."

Kommentarer fra myndigheder

Dagens Nyheder taler efter B.T.'s offentliggørelse med Flyverkommandoen i Vedbæk, der i DN 9. juli citeres om sagen:

„Vi lader nu vore radarstationer gennemgå alle observation omkring det nævnte tidspunkt. Vi kan ikke sige, at vi tror på ‚Flyvende tallerkener‘ - og heller ikke at vi ikke gør det, vi må blot have beviser for, hvad der har været, og det kan vi kun få ved at undersøge."

Flyverkommandoen følger dog lige til, *„at besøgende fra fremmede planeter regner man ikke rigtigt med"*.

I Forsvarets Forskningsråd siger ingeniør Fabricius, at han er ved at sætte sig ind i sagen - men, siger han, *„inden vi herfra kommer med nogen udtalelse, må vi nok have en lidt mere sagkyndig bedømmelse, end man får i B.T.. Vi har imidlertid betydelig interesse for sagen, vi vil gerne kigge lidt nærmere på billeder og negativer og snakke med de to unge mennesker, der har set noget."*

Over for dagbladet AKTUELT uddyber Forsvarets Forskningsråd 9. juli sagen og siger, at man ikke vil godtage noget, før der foreligger realiteter og henviser til, at man i USA har brugt 12 år til at undersøge spørgsmålet, uden at man af den grund kan sige noget afgørende. AKTUELT tilføjer, at der nu er rettet henvendelser til udlandet for at få undersøgt, om der ude fra er sendt fly ind over Danmark. Det er sket, at NATO-fly uden forvarsel har krydset grænserne, men i sådanne tilfælde har det altid været fulgt af et eftervarsel.

Berlingske Tidende 9. juli nævner, at filmen blev fremkaldt under kontrol af B.T.'s fotograf Tage Nielsen, som bagefter erklærede, at der efter hans opfattelse ikke kunne være tale om et falsum.

Berlingske Tidende går dernæst i sin dækning af historien „til tops“ og spørger Flyvevåbnets chef, generalløjtnant Kurt R. Ramberg, om hans vurdering:

„Efter de fremkomne meddelelser har vi gennemgået alle vore observationer, men der er intet, som bekræfter de offentliggjorte billeder.

Men det kan forklares med forskellige ting, atmosfæriske forstyrrelser eller så lav flyvning, at visse radarinstrumenter bliver

knap så effektive, de er ikke 100 % ufejlbarlige. Vi har givet vort materiale videre til Forsvarsstaben. Men foreløbig er der intet, som bekræfter hverken de unge menneskers beretning eller deres fotografiske optagelser.”

Berlingske Tidende spørger videre: Er der forekommet ting over dansk luftområde, som ikke kan forklares?

„Indtil dette øjeblik ikke”, lyder svaret.

Der gisnes om forsøg med en ny type luftfartøj?

„Det vil ikke være muligt at benægte, at der kan finde sådanne forsøg sted. Men heller ikke dette er bekræftet.”

Så er der kun rumskibene tilbage, spørger Berlingske Tidende.

„Dem, der skulle komme til vor klode udefra? Det er jo igen noget helt andet, en tros-sag. Som sagt, der er indtil nu ikke konstateret hændelser i lufrummet herhjemme, som ikke kunne forklares”, slutter generalløjtnant Kurt Ramberg sin samtale med Berlingske Tidendes legendariske flyvemedarbejder Poul Westphall.

Dagbladet AKTUELT noterer sig 9. juli, at Hjemmeværnet har et meldesystem, som dog fungerer under øvelser, hvilket betyder at lavtgående flyvende genstande godt kan bevæge sig ind over Danmark uden at blive registreret. Endvidere hedder det, at hverken Flyvevåbnets chef eller lufthavnsinspektør Akselsen i Kastrup Lufthavn nærer større tiltro til flyvende tallerkener i al almindelighed. Begge meddeler dagbladet, at det næsten altid viser sig, at der er ganske naturlige årsager til stede, selv om man naturligvis ikke kan afvise, at der i dette tilfælde foreligger noget mystisk.

AKTUELT beretter ellers i samme artikels overskrift, at *„Det mystiske himmellegeme er set allerede ved midnat!”* Det nævnes derefter (uden spor af kildeangivelse), at *„der tidligere på natten observeredes et lignende fænomen over Nørrebro. Det blev set omkring midnat fra hjørnet af søerne og Frederiksborggade og bevægede sig ud imod Brønshøj”.*

Jo AKTUELT kan skam også være med, eller...

Ekstrabladet har i sin udgave den 9. juli en kort henvisning på forsiden til en artikel henvist til side 5. Også Ekstrabladet havde haft fat i chefen for Flyvevåbnet, generalløjtnant Kurt Ramberg, som blev citeret i overskriften: *„Vi er nødt til at tage rapporten om flyvende tallerken alvorlig. Kan ikke sige, at det er en fremmed magts fly, kun at det er gådefuldt.”*

I samtalen med Ekstrabladet udtaler Kurt Ramberg: „Vi har ikke oplevet en tilsvarende rapport før. Vi er nødt til at tage rapporten alvorlig. Tilsyneladende drejer det sig om troværdige menneskers iagttagelser.”

Foreligger der andre indberetninger om himmelfænomener over Amager end de to studerendes?

„Ikke så vidt jeg ved. Vi har ikke selv observeret noget. Men vi har jo heller ikke radaranlæg i nærheden. Jeg må her tilføje, at et radarsystem ikke er 100 % effektivt. Det kan svigte, f.eks. hvis de flyvende genstande, som det synes at fremgå af de billeder, de studerende har optaget, flyver omtrent i hushøjde. At vi ikke har registreret noget, er altså ikke ensbetydende med, at der ikke har været noget.”

Kan det dreje sig om fremmede magters fly på eksperimentalstadiet?

„Det kan jeg ikke udtale mig om. Man kan ikke drage konklusioner på grund af det foreliggende. Men det er temmelig gådefuldt.”

Har man været i forbindelse med de andre NATO-lande om observationen?

„Det kan jeg ikke udtale mig om.”

Vil iagttagelserne bevirke, at der bliver sat et større apparat i gang af forsvaret?

„Det kan jo være, man kan overveje det. Hvis man ser lignende fænomener igen. Men i alt fald overvåger vi som sædvanlig luftrummet efter bedste evne.”

Ekstrabladet har også kontaktet magister K. A. Thernøe, Københavns Universitets Observatorium. Han oplyser, „at observatoriet ikke har observeret himmelfænomener dagen i forvejen og heller ikke fået indberetninger udefra”.

„Men det er måske ikke så mærkeligt, at vi ikke får indberetninger, tilføjer magister Thernøe, vi astronomer er jo efterhånden kendt for at knalde alle de flyvende tallerkener, vi kommer i nærheden af!

Ingen videnskabsmænd tror på flyvende tallerkener, hvis man med flyvende tallerkener mener fly fra fremmede kloder. Men naturligvis kan der være tale om flyvende genstande af ukendt type konstrueret her på Jorden i de tilfælde, hvor observationerne ikke er bleveet forvekslet med hallucinationer. Så vidt jeg ved, findes der en rapport, der viser, at man kan forklare 90 % af de „flyvende tallerkener”.

Ekstrabladets artikel er i øvrigt illustreret med flere af datidens stor hit blandt tallerkenfotos.

Naturligt nok når de to studerendes beretning også Danmarks Radios »Aktuelt Kvarter«, hvor de efter Willy Wegners bog »UFOer over Danmark« uddyber deres beretning:

„Ja”, fortæller Ekvall, „selv om man vel opfatter forskelligt, er vi temmelig enige om, hvad vi så. Min kammerat var så heldig at have sit kamera hængende på maven, klar til fotografering. Han så først tingesten, og da jeg hørte ham råbe: „Hvad pokker er det?” vendte jeg mig om og så genstanden. Om vi hørte noget? Ja, det hænger sammen med afstanden, men da den fløj lige hen over hovedet på os, hørte vi en... skal jeg sige sitrende, syngende lyd.”

Ole Strandgaard nævner, at det havde været svært at bedømme afstanden til objektet, men at det dog kom så tæt på, at de havde set en slags landingshjul under det.

„Jeg vil ikke sige vi blev bange”, fortsatte Ekvall, „men vi blev mærkelig til mode. Det virkede meget underligt. Vi har forsøgt at rekonstruere begivenheden, og vi så genstanden i cirka fem minutter.

Den kom først imod os, så fløj den til siden og derpå nordpå. Så fotograferede min kammerat den igen over husene, og den kom atter hen imod os, hvorpå den forsvandt i meget stærk fart mod øst".

Desuden tilføjer de to unge mænd, at de ikke tidligere havde beskæftiget sig med flyvende tallerkener, men at de som ornitologer vel havde en vis evne til at betragte himlen.

Senere får seerne i landets eneste fjernsynskanal i TV Aktuelt kl. 20 mulighed for at stifte bekendtskab med deres beretning og se deres billeder.

På landets avisforsider men ak...

B.T.'s stort opsatte tallerkenhistorie bliver efterfulgt af en noget mere afdæmpet tone, da de to studerende går til bekendelse, og man dagen efter må anvende overskriften: **Holdt landet for nar.**

Holdt landet for nar

De to unge »tallerkenjægere« afslører, at deres billeder af »den flyvende tallerken« var fup – Vi kunne ikke holde lognehistorierne ud, siger de

Radiolyttere, fjernsyn og B. T.'s tusinder af læsere er blevet holdt for nar af de to unge mænd, stud. mag. Ole Strandgaard og elektriker Jørgen Ekvall, Artillerivej 63, København. I morges tilstod de, at deres beretning om »den flyvende tallerken« over Amager var fup.

Efter at de i går i B.T. havde berettet om »den flyvende tallerken« over Amager, afslørede en af deres bekendte, at Jørgen Ekvall for en måned siden havde spurgt flere kammerater, om man ikke skulle lave et »fupnummer« med en flyvende tallerken. Det blev ved tanken. Ekvalls kammerater var klar over, at spøgen kunne blive drevet for vidt — således som den blev det i dette tilfælde.

Kammeraterne afslag at være med. Forleden kom Ekvall imidlertid i kontakt med Ole Strandgaard, og saa blev tanken atter drøftet. Strandgaard gik med paa ideen. De to unge startede limede to plastic-tallerkener sammen, satte en »hat« af papir og lavede paa dem og forsynede dem med tre overkaarne tennisbolde nedenunder.

I går hængte de den op mellem to træer i Ballønparken, fotograferede i forskellige vinkler — og gik til B.T. med billederne. Filmen var saaledes rigtig nok. Der var ikke tale om ridninger eller lignende i filmen. Men motivet var falsk.

Radio og fjernsyn og mange blade havde i går samtaler med de to unge mænd. Svedende viste de i fjernsynet, hvorledes tallerkenen var fløjet ind over Amager. Bagefter underskrev de en erklæring paa tro og love om, at alt, hvad de havde sagt til B.T., til radio og TV var sandhed. Erklæringen er i B.T.'s bekendelse.

de lognehistorier ud, siger Ole Strandgaard.

— Vi er jo ikke psykoterapeuter tilføjede Ekvall.

— Vi ville bare lave en spøg, siger Strandgaard videre. Vi havde aldrig drømt om, at det ville gaa saa vidt. Det svenske fjernsyn havde inviteret os paa tur til Stockholm i dag. Det bliver næppe til noget!

Bezzes sagde: — Vi er ikke kedde af, at vi har gjort det. Vi synes, det var værd at vise, at man kunne binde et dagblad, radio og fjernsyn en saadan historie paa armet. Men vi indrømmer, at vi ikke havde drømt om konsekvenserne.

Ole Strandgaard og Jørgen Ekvall med den »flyvende tallerken«.

B.T. beskriver den 9. juli sagen således:

Efter at de i går i B.T. havde berettet om »den flyvende tallerken« over Amager, afslørede en af deres bekendte, at Jørgen Ekvall for en måned siden havde spurgt flere kammerater, om man ikke skulle lave et »fupnummer« med en flyvende tallerken. Det blev ved tanken. Ekvalls kammerater var klar over, at spøgen kunne blive i drevet for vidt — således som den blev det i dette tilfælde.

Kammeraterne afslog at være med. Forleden kom Ekvall imidlertid i kontakt med Ole Strandgaard, og så blev tanken atter drøftet. Strandgaard gik med på ideen. De to unge mænd limede to plastictallerkener sammen, satte en hat af papir og træ på dem og forsynede dem med tre overskårne tennisbolde nedenunder.

I går hængte de den op mellem to træer i Ballonparken, fotograferede i forskellige vinkler - og gik til B. T. med billederne. Filmen var således ægte nok. Der var ikke tale om ridsninger eller lignende i filmen. Men motivet var falsk.

Radio og fjernsyn og mange blade havde i går samtaler med de to unge mænd. Svedende viste de i fjernsynet, hvorledes tallerkenen var fløjet ind over Amager. Bagefter underskrev de en erklæring på tro og love om, at alt hvad de havde sagt til B.T., til radio og TV var sandhed. Erklæringen er i B.T.s besiddelse.

En af deres kammerater syntes imidlertid, at spøgen var drevet for vidt. Da han hørte dem more sig over deres „spøg“, gik han dem på klingen, og i morges kl. 6,30 tilstod de over for B.T., at det hele var svindel. *„Det var svært for os at holde de løgnehistorier ud“,* siger Ole Strandgaard. *„Vi er jo ikke psykopater“,* tilføjede Ekvall.

„Vi ville bare lave en spøg“, siger Strandgaard videre. *„Vi havde aldrig drømt om, at det ville gå så vidt. Det svenske fjernsyn havde inviteret os på tur til Stockholm i dag. Det bliver næppe til noget!“* Begge sagde: *„Vi er ikke kede af, at vi har gjort det. Vi synes, det var værd at vise, at man kunne binde et dagblad, radio og fjernsyn en sådan historie på ærmet. Men vi indrømmer, at vi ikke havde drømt om konsekvenserne.“*

De var for gode

Berlingske Aftenavis beder den 9. juli Forsvarets Forskningsråd om en efterfølgende kommentar og beretter, at man der ville have underkastet de to unge studerendes fotografier og beretning en nærmere prøvelse. Kaptajn von Linstow siger:

*„Nå, d'herrer **har** tilstået. Det har jeg personligt også regnet med, at de ville, og jeg troede ikke, at der overhovedet i forsvaret er nogen, som uden videre har taget deres historie for gode varer. Fotografierne i bladene var simpelthen for gode, når man tager i betragtning, at ,tallerkenen' skulle have fløjet ,med rasende fart', og at de to unge ikke havde specielt fotografisk udstyr. Men jeg må sige, at den spøg var for grovkornet...“*

Berlingske Aftenavis spinder dernæst en ende på historien over to svindelsager fra London og Sverige, hvor unge mennesker skulle have forsøgt sig med sådanne tallerken-svindelnumre.

På åstedet

AKTUELT beskriver 10. juli 1959 mødet med Jørgen Ekvall i Ballonparken, hvor fotograferingen havde fundet sted dagen før. Ole Strandgaard er i dagens løb blevet hentet hjem til Lolland af en vred far, apoteker H. O. Strandgaard i Nakskov.

Sådan er det at narre hele landet:

Mon ikke jeg kan få et job som tallerkenvasker?

*Den ene af spøgefuglene fra Amager hentet til Lolland af sin far.
Den anden har ikke sovet af nervositet i to døgn*

Jørgen Ekvall fotografert på gerningsstedet. Mellem trætoppene hang tallerkenen i en snor.

To unge mennesker i studenterkollegiet Ballonparken havde det ikke godt med sig selv i går. Det var den 21-årige Ole Strandgård og den 23-årige Jørgen Ekvall, der dagen før narrede hele landet med en »flyvende tallerken« sat sammen af to plasticskiver og 4 halve tennisbolde. Ole Strandgård blev i dagens løb hentet hjem til Lolland af en vred far, apoteker H. O. Strandgård i Nakskov, og Jørgen Ekvall søgte som andre »gerningsmænd« tilbage til stedet for den foregående dags spøg. En spøg der i mellemtiden var blevet alvor — meget mere alvor, end de unge mennesker først havde drømt om.

— Det er frygteligt, sagde Jørgen Ekvall, da vi traf ham på det ensomme sted på Amager Fælled. Jeg har næsten ikke sovet i to døgn, og jeg har ondt i lungerne af at have roget så meget. Det gør jeg aldrig

Vi fortryder nummeret

— Fortryder I spøgen?
— Om vi gør! Det er ikke ordet. Selvfølgelig vidste vi, at nogen ville blive narret, når vi lavede det nummer, men sagen tog en helt anden

der trods alt ikke er ret langt til andre mennesker, hvad kan ham Adamski så ikke lave, når han tager ud i ørkenen og derefter hævder, at han har været oppe at flyve med en »tallerken«.

— Var der slet ikke nogen, der havde mistanke i går?

— Jo, manden fra Hærens Efterretningstjeneste var meget grundig. Ham vil jeg nødig udsættes for mere. Jeg tror faktisk, at han var klar over, at det var et nummer. Nu er vi heldigvis fugleinteresserede i virkeligheden. Han stillede nemlig en række ornitologiske spørgsmål, som vi godt kunne klare.

— Hvad følte I, da fjernsynet ringede?

— Vi havde ingen chance for at sige nej. Sven Ludvigsen ringede og sagde, at vi skulle komme derind. Det kan ikke gå stærkt nok, sagde han, så vi havde ikke andet at gøre end at tage en taxa og suse derind i en lynende fart. Men det var frygteligt at stå der foran kameraet og lyve for flere millioner mennesker. Vi svedte godt — det var jo noget af et nervepres. Det svenske fjernsyn var også fremme med et tilbud. De ville sende os med en flyvemaskine til Stockholm bare for at få os på skærmen deroppe. Men det havde vi under ingen omstændigheder taget imod — vi ville selvfølgelig ikke gå og nyde den oppe i Stockholm, når det hele var et nummer!

Jeg kan vel blive tallerkenvasker?

— Hvad skal der nu ske?
— Forhåbentlig ingenting. Vi har

selvfølgelig fået en ordentlig omgang. Og vi indrømmer, at vi har fortjent det. Det værste var det med tro- og love-erklæringen. Jeg har læst den igennem nu bagefter. Det er sandelig ikke hyggelig læsning at se, hvad vi har skrevet under på. Men bortset fra den omgang, vi har fået, så er vi blevet pænt behandlet, så vi håber, at byen nu driver over.

— Vil kollegiet foretage sig noget?

— Det tror jeg ikke. Vi har en meget flink forstander, og kammeraterne herude har også taget det meget roligt. Der er selvfølgelig enkelte, der siger, at vi har ødelagt Ballonparkens omdømme. Nach, det værste er, at jeg netop skal til at søge mig noget arbejde, og det bliver vel nok vanskeligt at få. Men hvis alle chancer glipper, mon ikke man så skulle kunne få et job som tallerkenvasker.

B. H.

„Det er frygteligt“, sagde Jørgen Ekvall, da AKTUELT traf ham på det ensomme sted på Amager Fælles.

„Jeg har næsten ikke sovet i to døgn, og jeg har ondt i lungerne af at have røget så meget. Det gør jeg aldrig mere. Det var faktisk ikke vores mening at det skulle gå så vidt. Men lavinen rullede, og vi kunne faktisk ikke sige stop - det ene skridt tvang det næste med sig.“

Fortryder I spøgen?

„Om vi gør! Det er ikke ordet. Selvfølgelig vidste vi, at nogle ville blive narret, når vi lavede det nummer, men sagen tog en helt anden vending, end vi havde troet. Det, vi ville, var faktisk bare at bevise, at al den snak om de flyvende tallerkener er det rene fup.“

Når vi kan lave sådan et nummer her på Amager Fælles, hvor der trods alt ikke er ret langt til andre mennesker, hvad kan ham Adamski så ikke lave, når han tager ud i ørkenen, og derefter hævder, at han har været oppe at flyve med en tallerken’.

Var der slet ikke nogen, der havde mistanke i går?

„Jo, manden fra Hærens Efterretningstjeneste var meget grundig. Ham vil jeg nødig udsættes for mere. Jeg tror faktisk han var klar over, at det var et nummer. Nu er vi heldigvis fugleinteresserede i virkeligheden. Han stillede nemlig en række ornitologiske spørgsmål, som vi godt kunne klare.“

Hvad følte I, da fjernsynet ringede?

„Vi havde ingen chance for at sige nej. Svend Ludvigsen ringede og sagde, at vi skulle komme derind. Det kunne ikke gå stærkt nok, sagde han, så vi havde ikke andet at gøre end at tage en taxa og suse derind i en lynende fart. Men det var frygteligt at stå der foran kameraet og lyve for flere millioner mennesker. Vi svedte godt - det var jo noget af et nervepres. Det svenske fjernsyn var også fremme med et tilbud. De ville sende os med en flyvemaskine til Stockholm bare for at få os på skærmen deroppe. Men det havde vi under ingen omstændigheder taget imod - vi ville selvfølgelig ikke gå og nyde den oppe i Stockholm, når det hele var et nummer.“

Hvad sker der så nu?

„Forhåbentlig ingenting. Vi har selvfølgelig fået en ordentlig omgang. Og vi indrømmer, at vi har fortjent det. Det værste var det med tro- og loveerklæringen. Jeg har læst den igennem nu bagefter. Det er sandelig ikke hyggelig læsning at se, hvad vi har skrevet under på. Men bortset fra den omgang, vi har fået, er vi blevet pænt behandlet, så vi håber, at byen nu driver over.“

Vil kollegiet foretage sig noget?

„Det tror jeg ikke. Vi har en mægtig flink forstander, og kammeraterne herude har også taget det meget roligt. Der er selvfølgelig enkelte, der siger, at vi har ødelagt Ballonparkens omdømme. Næh, det værste er, at jeg netop skal til at søge mig noget arbejde, og det bliver vel nok vanskeligt at få. Men hvis alle chancer glipper, mon ikke man så skulle kunne få et job som tallerkenvasker.“

Om forladelse

B.T. fik i går besøg af stud. mag. Ole Strandgaard, den ene af de unge amatør-ornitologer, der ved deres forfalskede billeder af et rumskib over Ballonparken på Amager havde ført både B.T., læserne, lytterne og seerne bag lyset.

OLE STRANDGAARD sagde: — Vi er oprigtigt kede af, at det, der oprindelig var ment som en spøg, tog en udvikling, som vi slet ikke havde forudset, og som vi ikke kunne administrere. Vi var kommet så langt ud, at vi ikke turde springe af i farten. Nu bagefter kan vi begge to se, at det var rystende forkert, og vi giver både B.T. og bladets læsere en uforbeholden undskyldning. Samtidig vil vi gerne have lov til at betale det honorar tilbage, som bladet gav os.

EFTER dette har B.T. intet ønske om at gå videre med sagen. De 500 kroner går til indsamlingen til PUK's sommerlejr, og de unge menneskers undskyldning bringer vi videre til læserne sammen med bladets beklagelse af at have bragt en sensation, der beroede på et falsum. 10-2-59 B.T.

Om forladelse

B.T.s leder den 10. juli var ikke til at tage fejl af. Med overskriften »Om forladelse« var var helt nede på knæene.

B.T. fik i går besøg af stud. mag. Ole Strandgaard, den ene af de unge amatør-ornitologer, der ved deres forfalskede billeder af et rumskib over Ballonparken på Amager havde ført B.T., læserne, lytterne og seerne bag lyset.

Ole Strandgaard sagde: „Vi er oprigtigt kede af, at det, der oprindelig var ment som en spøg, tog en udvikling, som vi slet ikke

havde forudset, og som vi ikke kunne administrere. Vi var kommet så langt ud, at vi ikke turde springe af i farten. Nu bagefter kan vi begge to se, at det var rystende forkert, og vi giver både B.T. og bladets læsere en uforbeholden undskyldning. Samtidig vil vi gerne have lov til at betale det honorar tilbage, som bladet gav os.”

Efter dette har B.T. intet ønske om at gå videre med sagen. De 500 kr. går til indsamlingen til PUK's sommerlejr, og de unge menneskers undskyldning bringer vi videre med bladets beklagelse af at have bragt en sensation videre, der beroede på et falsum.

Danmarks Radio vil heller ikke gøre mere ved sagen, men er dog ikke til sinds at udbetale honorar for det benyttede billedmateriale.

Fotografen var Nakskovit

Som tidligere nævnt når nyhedsbureauet RB's telegram den 8. juli 1959 om historien forsiderne på stort set alle landets dagblade.

I Lolland-Falsters Venstrebladet den 8. juli får forsiden dog et helt lokalt tilsnit: **Nakskovit fotograferede en flyvende tallerken**, idet redaktionen åbenbart hurtigt finder ud af, at den ene af de studerende er søn af apoteker H. O. Strandgaard fra Nakskov.

Nakskovit fotograferede en flyvende tallerken

Ole Strandgaard, 21-aarig apotekersøn fra Nakskov tager sammen med en kammerat de første billeder i Danmark af en flyvende tallerken.

KØBENHAVN: To unge amatørornitologer, den 21-aarige stud. mag. Ole Strandgaard, søn af apoteker H. O. Strandgaard, Nakskov og den 23-aarige student. Jørgen Ekvall, København har tidligt i morges fotograferet en flyvende tallerken hen over Amager.

De to unge mænd var ude for at fotografere fuglelivet, da de så en sort genstand over soyakagefabriken på Islands Brygge. Genstanden stod lavt på

himlen, den var kuppelformet med noget der mindede om landingshjul nedenunder. Størrelsen og højden kunne de ikke fastslå, med voldsom fart forgenstanden hen over ballonparken og de gamle skydebaner på det inddæmmede areal ved Amager. Tre gange lykkedes det dem at tage billeder af genstanden og BT har fremkaldt filmen.

Formanden for SUFOI kaptajnlejtant H. C. Petersen

flyvestation Skrydstrup, betegner til morgen billederne som sensationelle. Det er de første tydelige tallerkenbilleder, der er taget i Danmark.

Den mystiske genstand fremtræder i BTs tre forskellige billeder som en mørk kontur mod den lyse morgenhimmel, — den har form nærmest som en klokke, der dingler i luften, men det er ikke muligt i klicheegen- givelsen at se enkeltheder.

Næste dag bringer Lolland-Falsters Venstreblade på forsiden en forkortet version af RB's nyeste telegram om sagen, der blot kort konstaterer, at **Den flyvende tallerken var hjemmelavet**.

Ikke alle dagblade bringer dementiet af tallerkenhistorien, da skibskatastrofen på Haderslev Dam med mange omkomne naturligt nok i dagene efter stærkt optager sindene overalt.

Mange dagbladskommentarer

Hele tallerkenhistorien gav anledning til mange ledere og luftning af alskens meninger i landsdækkende eller lokale dagblade.

Frederiksborg Amtsavis noterer sig den 11. juli, „at man ikke bør gøre grin med borgermusikken, men når den ene af de unge mennesker brødebetyngtet siger, at det måske nu vil komme til at knibe for at med at få en plads, han er

ude om, kan det jo godt være, men han trøster sig med, at han vel i alle tilfælde „kan blive tallerkenvasker“. Det kunne tyde på, at han ikke er helt til rotterne, og når andre har rystet flovheden af sig, kan det vist også siges, at man skal være sig for at overdrive forargelsen over den lovligt frække spøg. Helt uden baggrund var eksperimentet nemlig ikke. Vi har i tidens løb hørt så meget pjat om de flyvende tallerkener, at det er rimeligt at væbne sig med en vis skepsis, og da vi nu hørte de to spasmagere i fjernsynet, havde vi unægtelig en fornemmelse af, at der var fup med i historien. Det var nogle barnagtige svar, de opvartede med, og mere end én fjernseer har uden tvivl taget forbehold og undret sig over interview'erens mangel på evne til at kræve mere klarhed...”

Lederen fortsætter: „Dette være kun sagt over for det specielle tilfælde. Måske kommer der virkelig en dag flyvende en tallerken, man kan tage at føle på. Måske fra andre kloder. Måske kun fra vor egen, udsendt for at spionere eller udsendt for at volde skade. Der er jo efterhånden sket så meget mellem himmel og jord, at tvivlere ikke mere har gode dage. Den kan hænde at en fræk spøg en dag viser sig for os som bitter alvor. Men i mellemtiden bør man nok trods alt lukke ørerne til for overfladisk snak...”

Afslutningsvis hedder det i lederen:

„Det klogeste, der er sagt om tallerkenenerne, blev inden opklaringen af spøgen sagt til os af ingeniør Fabricius i Forsvarets Forskningsråd. Han sagde: - Jeg kan ikke afvise, at de (tallerkenenerne) eksisterer, men jeg kan på den anden side ikke godtage, at de gør, før der foreligger realiteter. Det meste af, hvad man hører om „flyvende tallerkener“, er så dårligt underbygget, at man i virkeligheden ved frygtelig lidt...”

Denne udtalelse bør man nok tænke på også i fremtiden, når fantaster eller spøgefugle optræder med og uden fotografier.”

Grov spøg i smilets land er overskriften på dagbladet **Børsens leder** den 10. juli, der „ikke har ondt af de kolleger, der var så ivrige efter at være med på noderne, at de ikke gav sig tid til at undersøge sagen ordentligt. Når vi i øvrigt beklager, at sagens karakter formentlig udelukker et retsligt efterspil, er det simpelthen fordi, vi mener, at man her har overskredet grænsen for det sømmelige.”

Den flyvende tallerken var hjemmelavet

KØBENHAVN: Dagbladet BT, som i gaar bragte to unge københavnske ornitologers tilsyneladende opsigtsvækkende fotografier af en flyvende tallerken, har i dag selv afsløret de to mænds oplysninger som bedrag. De to unge københavnere tilstod bedrageriet i morges.

Tallerkenen, der saas paa billedet fra Amager fællede, var hjemmelavet af to plastiktallerkener, som var limet sammen og forsynet med overskaarne tennisbolde som landingsstel.

Børsen peger senere i lederen på, „at de såkaldte ‚tallerkensyn‘ ofte har en realistisk baggrund og sættes i forbindelse med nye militære opfindelser, som man har god grund til at tage alvorligt, og som i en given situation kan fremkalde panik og få en ikke altid lige koldblodig befolkning til at tabe hovedet. Og ingen kan vist nægte, at en sådan panik-situation lettere opstår, hvis offentligheden på forhånd er præpareret med tilsyneladende troværdige beretninger om mystiske forteelser i luften.“

Sidst i lederen har Børsen det lønlige håb, „at pressen - og de mere officielle nyhedsformidlere - måske vil drage den lære, at man også kan være for ivrige med i huj og hast at få publiceret, hvad man på forhånd ved er godt stof. Den omstændighed, at et bredt publikum med hud og hår sluger visse nyheder af sensationel karakter bør tværtimod foranledige, at man behandler sådant stof med særlig kritik.

Kunne dette blive følgen af denne tallerkenrejse i smilets land, ville i hvert fald noget være nået. Men vi tvivler!”

Aarhus Stiftstidende konstaterer i sin leder den 11. juli, „at eventuelle efterlignere næppe vil blive taget alvorligt de første otte dage eller, men derefter er der formentlig frit slag igen.“

Dernæst tager avisen H. C. Petersen og SUFOI ved vingeбенet: „Man må i al fald på forhånd kunne vide sig sikker på, at kaptajnløjtnant H. C. Petersen, Skrydstrup, og hans ‚organisation‘ (SUFOI kaldet, men det er ikke nogen underafdeling af FN) vil give 100 pct. Tilslutning også til kommende historier, således som kaptajnløjtnanten gjorde det, da han (telefonisk) fik forelagt Amnager-sensationen af BT's rumkyndige medarbejder. Skal man tro denne medarbejder, så har H. C. Petersen uden videre erklæret, at stud.mag.'ens og elektrikerens ‚billeder‘ var ‚bevist‘ for rigtigheden af de rapporter, som Petersen-organisationen har liggende i stabler af. Og man vil nu være fristet til at drage den slutning, at når beviset viste sig at være svindel, så er resten af SUFOI-samlingen det såmænd også, hvorfor man kan føle sig friggjort fra enhver forpligtelse til oftere at beskæftige sig seriøst med H. C. Petersen og hans bulletiner.“

Aarhus Stiftstidende er også inde på det militære aspekt og skriver videre i lederen:

„Man skal ikke være tallerkenfantast for at have en fornemmelse af, at der også i luftrummet over Danmark af og til forefindes flyvende objekter af mystisk karakter. Det er ikke nogen hemmelighed, at mere end én stormagt eksperimenterer med meget hurtige ‚flyvemaskiner‘, der i det ydre ikke minder stort om et normalt fly...”

Også Aarhus Stiftstidende slutter sin leder af med et håb for fremtiden: „Noget ville være vundet, dersom konsekvensen af hele affæren kunne blive, at man næste gang lader sådanne sager ligge, indtil der er ført kvalificeret bevis for deres troværdighed. Skete dette, ville de flyvende tallerkener forsvinde sporløst fra dansk presse.

De ville ikke blive savnet.“

Ingen omtale i UFO-Nyt

Man kunne tro, at sagen ville have fået en ekstra kommentar fra daværende kaptajnløjtnant H. C. Petersen, der endnu nogle år var formand for SUFOI og ellers skrev flittigt i SUFOI's tidsskrift UFO-Nyt.

Men ikke en lyd. Han mente åbenbart, at sagen - og måske han selv - havde fået så rigelig med omtale!

Ideologisk slåskamp

Allerede den 8. juli, samme dag som B.T. bringer historien, tager dagbladet **Information's** legendariske redaktør Børge Outze den militære og politiske side af sagen op i en omfattende leder med overskriften: **Tallerkener og raketter**, hvor han bl.a. kommer ind på *„Forsvarets Forskningsråd's arbejde med de mange rapporter om ‚flyvende tallerkener‘ og andre sære genstande med og uden marsmænd og venusdamer ombord, som folk mener at have iagttaget...”*

Outze anfører videre, *„at sagkyndige siger, at 50 pct. Af rapporterne kan ‚opklares‘ af militæret selv, d.v.s. man bliver klar over, hvad det er, der er iagttaget. Det har oftest vist sig at være normale flyvemaskiner, iagttaget under særlige meteorologiske forhold. Næsten - men kun næsten - alle de andre rapporter kan astronomerne give en forklaring på... Men tilbage bliver nogle få rapporter, der ikke lader sig forklare, og de er nu genstand for meget grundige undersøgelser, foretaget af videnskabsmænd med militær viden...”*

Efter at have taget misteltenen i ed med sætningen, *„og er fotografierne ikke det rene fup, er man kommet et stort skridt videre mod opklaring”*, tilføjer Outze, *„at den militære sagkundskab opererer ikke med forestillinger om rumskibe og marsmænd, men mener, at fænomener, der ikke er udslag af fantasi og ønsker om at se noget mystisk, er højst jordbunde, in casu bundet til forsøgsbaser på en eller flere stormagters territorium...”*

Outze er ikke i tvivl: *„Der foregår utvivlsomt militære eksperimenter hen over hovedet på os alle.”*

Og får man dette klarlagt, mener Informations leder, at det så måske vil mildne det politiske klima omkring den amerikanske våbenleverance til Danmark. I første omgang den helt aktuelle problemstilling omkring losningen af Nike-raketterne, der skal anvendes til bl.a. Københavns raketforsvar. Losningen af de 12.000 tons materiel er omdirigeret til Århus, da havnearbejderne i Københavns Havn ikke ønsker at have med ammunition at gøre.

Kold krig i sommervarmen

Børge Outzes meninger i Informations leder giver straks grobund for en ideologisk koldkrigs-slåskamp midt i sommervarmen: Dagbladet **Land og Folk** kommer på banen med indtil flere artikler i dagene efter, hvor man harcellerer over, *hvad flyvende tallerkener kan bruges til* (rent politisk forstås). Land og Folk efterlyser også hver eneste dag en ledende artikel fra B.T. med undskyldninger og beklagelser for de sensationer på det udenrigspolitiske område, som B.T. jævnligt bringer.

Den 10. juli nævner Land og Folk i en artikel om svindelsagen bl.a.: *„Alt dette postyr kunne være undgået, hvis B.T.s ansvarlige ledelse havde været i besiddelse af den nødvendige ansvarsfølelse. For ledelsen kan ikke være uvidende om, at medarbejderen, der redigerede de to unge menneskers ‚rapport‘, journalist Bertel Thomsen, ligefrem er specialist i røverhistorier om flyvende tallerkener. Da han for nogle år siden arbejdede i Kolding, var han hovedleverandør til presse og radio af ‚beretninger‘ om ‚flyvende tallerkener‘ i Sønderjylland, og det var beretninger, der notorisk var lige så frit opfundne som Amager-historien.”*

Signaturen Leif fortsætter i Land og Folk:

*„Skal nogen undersøges og i givet fald tiltales, må det således være B.T. selv og ikke de unge mennesker. For **hvis** det er dem, og ikke f.eks. hr. Bertel Thomsen, der er den egentlige ophavsmand til hele skrønen, er det et nyttigt kup, de har gjort: De har afsløret NATO-pressens løgnagtighed og dens samvittighedsløse udnyttelse af selv den mest usandsynlige historie i oprustningens tjeneste.“*

Et af indlæggene i Land og Folk den 11. juli noteres det, at „det var en grov spøg, de unge mennesker serverede, og nogle mener, at de burde straffes hårdt. Historien fløj verden over og har nok både herhjemme og andre steder slidt på nerver, der i forvejen er hårdt medtagne af den kolde krig, og den har vakt uro i NATOs efterretningsvæsen. Og ikke uden gysen mindes man, at en flok vildgæs for et par år siden var ved at starte en atomkrig, fordi NATOs radarskærme forvekslede dem med sovjetiske bombefly.“

I Land og Folk den 12. juli skriver Hans Kirk i klummen »Af ugens debat« endnu et indlæg i polemikken med Børge Outze fra Information.

Hans Kirk nævner om B.T.-historien, „at sensationen da også gik videre til den øvrige presse, som lagde megen vægt på, at tallerkenen havde bevæget sig mod øst. Mod øst ligger nemlig Sovjetunionen, og meget kunne vel derfor tyde på, at tallerkenen var for hjemadgående efter at have udspioneret både Kastellet, Værløse flyveplads og Stevns-fortet og muligvis andre steder, hvor de dyre militære hemmeligheder fjæler sig.“

Længere nede i klummen spørger Hans Kirk, „hvorfor man åbenbart i fuldt alvor er parat til at acceptere den ungdommelige spøg“. Og Hans Kirk giver selv sit svar:

„Vor trofaste ven Outze er i sin alt for store iver kommet til at røbe det. Kan man med nogen sandsynlighed hævde, at der har vist sig nye angrebsvåben over Danmark, vil det være muligt for det Outze'ske agentur med endnu større hysteri at kræve atombevæbning og tyske baser.“

Jo, skrivemaskinetasterne var næsten glødende i debatten om den kolde krig. Og den mere eller - måske især - mindre flyvende tallerken kunne åbenbart bruges til meget.

Læserbreve

Naturligvis var læserbrevsskribenterne på pletten rundt om i landet, men mest i B.T...

Nogle mente, at „de unge mennesker havde fortjent et par gode arbejdsplussinger, andre at det havde været alle tiders spøg“. Et læserbrev var inde på, „at Ole Strandgaard og Jørgen Ekvall skulle hænges op mellem de samme to træer i Ballonparken, men det skal helst være i maveskindet.“

Flere var i tidens ånd inde på de unge menneskers skægvækst, og en af læserbrevsskribenterne opfordrede naturligvis til en gang barbering, „og så til i øvrigt at opføre sig som normale borgere“.

Det rimer i sommervarmen

Trolden Teddy lover i dagbladet Information den 8. juli, „at han aldrig mere skal antyde, at de folk, der laver B.T., ikke har opfundet den dybe tallerken“.

Flere andre dagblade er også på den poetisk/satiriske bane.

Under overskriften Flyvekuller skriver Mogens Dam således fire vers om sommervarmens tallerkenspøg, der med tilhørende tegning af Otto F. offentliggøres i Dagens Nyheder den 10. juli.

Aflivning ikke nem

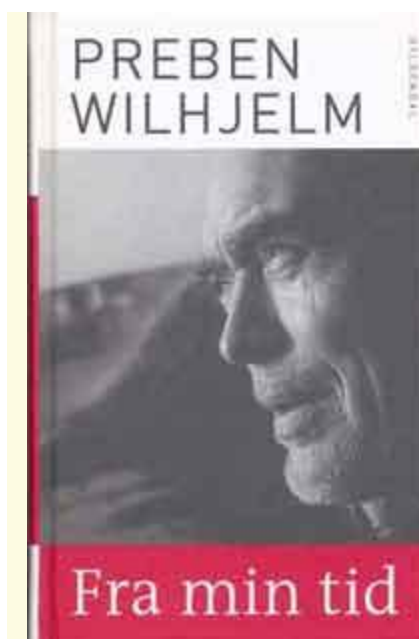
SUFOI har ved forskellige lejligheder gjort opmærksom på sagens rette sammenhæng bl.a. ved historiens 10-års jubilæum i 1969.

Alligevel har billederne efterfølgende været anvendt forskellige steder ud fra en ide om, at de skam var ægte.

Således anvendte det amerikanske tidsskrift **Look** et af billederne i UFO-specialudgaven udgivet i 1967 i anledning af 20-års jubilæet for UFOernes „fødsel“ ved Kenneth Arnolds berømte observation af 9 lysende skiver i sommeren 1947. Billedet blev endda anvendt i et afsnit med overskriften „*Nå, tror du mig så?*“.

I 1983 udkom svenskeren Boris J. Lungquists bog *Flygande tefat - kosmiske rymdskepp* med undertitlen *Ny forskning omkring ufo-mysteriet*.

Der er i hvert fald ikke tale om særlig grundig efterforskning af billedmaterialet, da netop et af Ole Strandgaards fotografier fra Ballonparken 1959, hvor teksten fortæller, at billedet er taget af en dansk ornitolog på Amager uden for København den 16. juni 1954. End ikke datoen er rigtig, som Willy Wegner påpeger i sin bog *UFOer over Danmark*.

Preben Wilhjelm om Ballonparken

Politikeren og forfatteren Preben Wilhjelm beretter sin bog *Fra min tid* meget levende og interessant om de studerendes liv i træbarakkerne i kollegielejren Ballonparken, hvor han selv boede, da tallerkenhistorien dukkede op.

I bogen har forfatteren også givet sin version af episoden, hvor Ballonparken kom på forsiden af landets aviser. Det blev dengang nævnt i pressen, at en af Ole Strandgaards og Jørgen Ekvalls bekendte gik dem på klingen og fik dem til at gå til bekendelse. Det er derfor nærliggende at spørge Preben Wilhjelm, om det evt. skulle være ham, der havde diskuteret sagen med dem.

Men det var det nu ikke, fortæller han mig for nylig i en mail: „*Det var ikke mig, der afslørede joke'en. Som jeg husker det, ærgrede jeg mit tværtimod over, at de ikke løb linen ud, i hvert fald indtil nogle af autoriteterne havde dummet sig.*“

Modellen på Pressemuseet?

Efter svindelnummerets offentliggørelse skrev Politiken i en leder den 10. juli bl.a.: „Efter sådan et styrt dyk fra stratosfærens regioner til køkkenets er det al ære værd, at B.T.'s redaktør kan bevare besindelsen. Han udtaler, at det vil være umenneskeligt at anlægge sag mod de to spøgefugle, der nemt kan få hele deres fremtid ødelagt. Vi synes, at han hermed viser en smuk resignation, som udover at redde de to unge mennesker fra fortabelsen også hindrer, at han selv og hans blad får flere tallerkener at klinke. Vist er det pænt af ham.

Endnu kønnere ville det være, om han erhvervede tallerkenen og skænkede den til Pressemuseet, hvis hidtil kosteligste klenodie den ville være. Folk ville storme til for at se, hvordan en rigtig sensation ser ud, og hvor lille en stor nyhed kan være i virkeligheden.”

Inden historiens 10-års jubilæum i 1969 lykkedes det mig at lokalisere tallerkenmodellen via redaktionssekretær Carl W. Kittelmann fra Ny Dag i Nakskov. Hans bror Viggo H. Kittelmann var redaktør på B.T., hvor modellen stadig stod på skrivebordet som en kraftig reminder.

Til et møde i SUFOIs ledelse lykkedes det mig at låne modellen, så vi ved selvsyn kunne konstatere, hvad der kunne skabe så stort postyr i medierne.

Modellen blev naturligvis pænt afleveret igen og endte faktisk sine dage på Pressemuseet. Det vil sige, det gjorde den åbenbart ikke, for da jeg for et par år siden efterlyste den på Danmarks Mediemuseum, der nu har til huse på 3. salen i Brandts

Klædefabriks gamle produktionslokaler i Odense, fik jeg at vide, at modellen ikke længere fandtes i samlingerne.

Museet har ført en omtumlet tilværelse og delt lokaliteter med Journalisthøjskolen i Århus i en længere periode. Herunder er modellen åbenbart bortkommet.

Så tallerkenen er fløjet...

SUFOI's tidligere formand Erling Jensen fremviser tallerkenmodellen fra Ballonparken 1959.

Foto: Ole Henningsen

De sammenlimede tallerkener med tre halve bordtennisbolde nedenunder blev til en sommerspøg i 1959.

Foto: Ole Henningsen

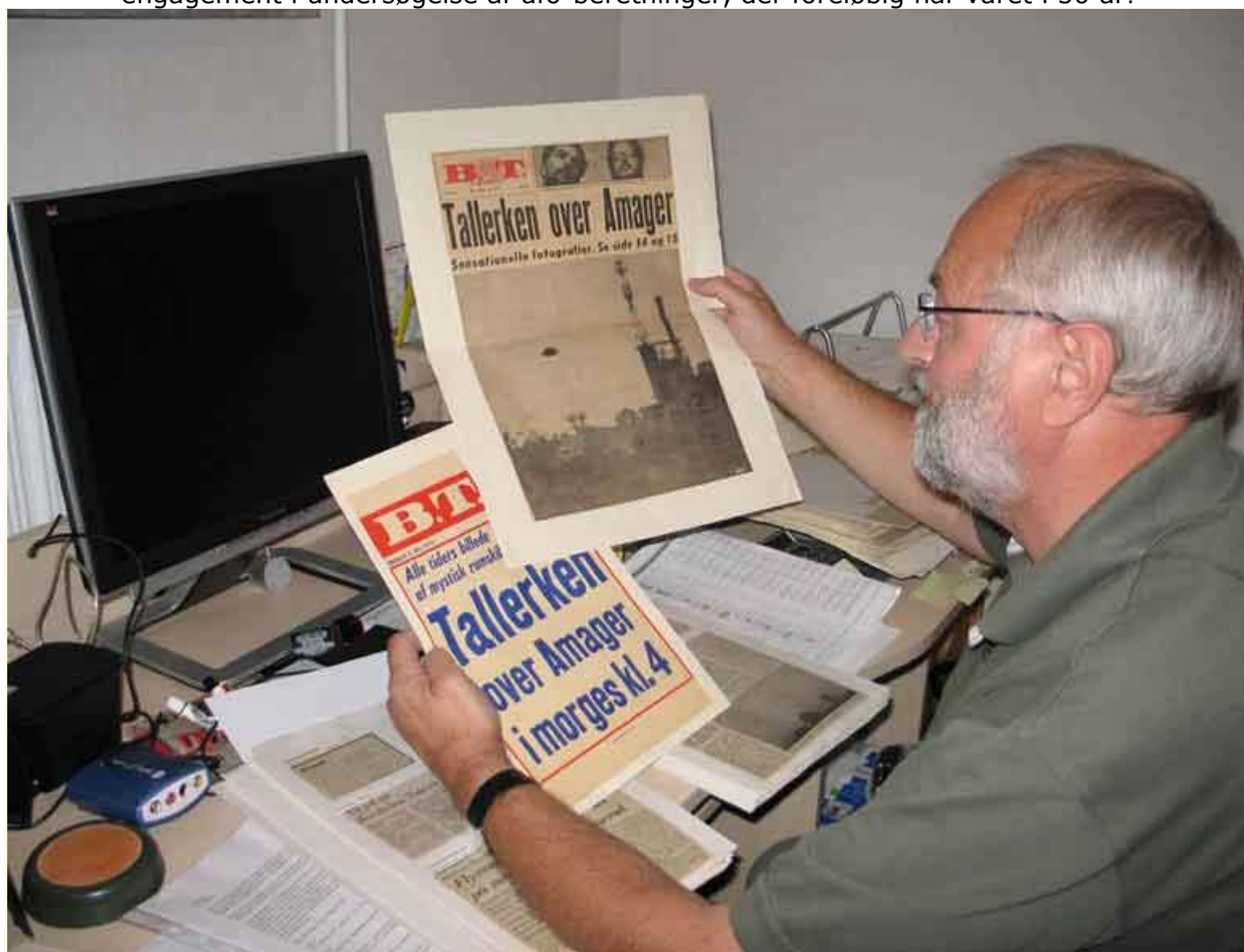
Nutidig interesse i sagen?

Når sagen stadig i dag har min personlige interesse, så skyldes det flere ting. Svindelnummeret har rent faktisk 50 års jubilæum i år, og det kunne være interessant at stille en af hovedpersonerne en række spørgsmål. Desværre har den nu pensionerede Ole Strandgaard ikke ønsket at lade sig interviewe i forbindelse med „jubilæet“.

Sagen giver ellers et glimrende indblik i pressens, myndigheders, forskeres og forskellige instansers daværende indstilling til tingene, og den viser et tidstypisk billede af forløbet af en sådan sag i lyset af den absolut kolde krig.

Jeg fandt historien utrolig interessant allerede i 1959, da Ole Strandgaards far var apoteker i Nakskov, og min daværende arbejdsplads faktisk lå lige på den anden side af gaden.

Historien var endvidere efterfølgende den direkte årsag til min kontakt til H. C. Petersen og dermed til organisationen SUFOI - en interesse i og et personligt engagement i undersøgelse af ufo-beretninger, der foreløbig har varet i 50 år!

Ole Henningsen studerer arkivmateriale om de svindelfotos, der for 50 år siden fik ham til at starte sin efterforskning af ufo-beretninger.

Foto: Ole Henningsen

Anvendte kilder udover de i teksten nævnte:

Ole Henningsen: Tallerkensvindel holder 10 års jubilæum, UFO-Nyt nr. 6/1969
Flying Saucers, A Look Special, New York, 1967
SUFOI-Reporter, No. 3, Vol. 1, 1969
Billed Bladet, 9. marts 1978
Willy Wegner: UFOer over Danmark, bind 1, 1989
Willy Wegner: UFO-bogen, Mysteriet i Ballonparken, www.skeptica.dk
Preben Wilhjelm: Fra min tid, Gyldendal, 2005

Send ufo-mail til familie, venner og bekendte!

Synes du, at ufo-mail er spændende oplysninger og interessant læsning, så send denne ufo-mail videre til din familie, dine venner og bekendte.

Så har de også muligheden for at modtage ufo-mail gratis og uforpligtende, når der sker noget nyt:

Danske og udenlandske observationer eller fotografier, aktuelle himmelfænomener og spændende tilbud på ufo-materialer.